#	Indiener	Vraag	Pagina	Beantwoording
		Begroting 2027		
1	DSW/Gemeentebelangen	Doel 1.2.1: Toezichthouders en BOA's zijn zichtbaarder enz. enz. Hoe wordt dit gerealiseerd terwijl het aantal medewerkers gelijk blijven?		De formulering ‘het aantal medewerkers blijft gelijk’ vraagt enige nuance. Het aantal toezichthouders blijft gelijk, maar de BOA-capaciteit is sinds 2025 uitgebreid met 1 fte naar in totaal 2 fte. Daarnaast is de werkwijze gewijzigd van voornamelijk intern en meldingsgericht naar meer zichtbare aanwezigheid en toezicht in de openbare ruimte.
2	DSW/Gemeentebelangen	Programma 3 Economie, financiële mutaties in dit programma: Hier wordt gesproken over bezuiniging op gas en elektra. Hoe denkt het college dit te realiseren onder de almaar stijgende energielasten?	38	De bezuiniging van gas en elektra is gebaseerd op het verbruik van voorgaande en de huidige prijzen. Daarin kwam naar voren dat er structureel ruimte in deze budgetten zit, die ruimte is afgeraamd.
3	DSW/Gemeentebelangen	Programma 6, Sociaal Domein, wat mag het kosten: Het college ziet de (zorg)kosten sterk oplopen, maar probeert tegelijkertijd het programma financieel beheersbaar te houden. Is de daling van de lasten in het sociaal domein vanaf 2028 realistisch gegeven de vergrijzing en ontwikkeling van WMO en Jeugdzorg?	55	We hebben een begroting op basis van constante prijzen, deze indexeren we jaarlijks. Het budget voor WMO en Jeugd van 2027 is geljik aan 2028.
4	DSW/Gemeentebelangen	In de verschillende overzichten van de bezuinigingsopgave sluiten de bedragen voor categorie 4 'overig' niet zichtbaar op elkaar aan. Kan de aansluiting tussen de tabellen en het uiteindelijke begrotingssaldo toegelicht worden?	divers	Dit is het onderdeel van bezuinigingsopgave, de andere tabellen horen hier ook bij Categorie 1 tot en met 5 samen is saldo bezuinigingsopgave.
5	Pro Westerveld	Uit de huidige begroting is niet op te maken of met de voorgestelde bezuiniging de gehele activiteit of een deel hiervan komt te vervallen. Graag op alle bezuinigingsposten hierin duidelijkheid.	divers	De taakstellingen die zijn ingeboekt vanaf het jaar 2028 moeten nog nader worden uitgewerkt. Dit wordt in de Kadernota 2028 gedaan.
6	Pro Westerveld	**Stelpost bezuinigingsopgave en de uitwerking van de bezuinigingen per categorie:** Bij de vaststelling van de Kadernota 2027 is het amendement ‘Ruimte voor zorgvuldige afweging bij tekorten’ unaniem aangenomen. Daarmee is het uitgangspunt van een vaste verhouding van 2/3 lagere uitgaven en 1/3 hogere inkomsten vervangen door het volgende uitgangspunt: “Bij het oplossen van een begrotingstekort wordt integraal afgewogen welke combinatie van lagere uitgaven, hogere inkomsten en andere dekkingsmogelijkheden leidt tot een financieel gezonde begroting met de laagst mogelijk maatschappelijke impact op de lange termijn.” In de uitwerking van de bezuinigingsopgave in de begroting kunnen wij deze integrale afweging niet terugvinden. Kan het college toelichten: 1. op welke wijze de verschillende mogelijkheden – lagere uitgaven, hogere inkomsten en andere dekkingsmogelijkheden – integraal tegen elkaar zijn afgewogen; 2. welke criteria en/of methodiek zijn gebruikt om te bepalen welke combinatie de laagst mogelijke maatschappelijke impact op de lange termijn heeft; 3. wat de voorgestelde bezuinigingen concreet betekenen voor de uitvoering van gemeentelijk beleid: wat wordt minder, anders of niet meer gedaan; 4. wat inwoners, organisaties en verenigingen daarvan concreet merken en wat eventueel van hen wordt gevraagd? Indien deze afweging en effectbeschrijving nog niet beschikbaar zijn: wanneer ontvangt de raad deze informatie?	9 tot 14	De taakstellingen die zijn ingeboekt vanaf het jaar 2028 moeten nog nader worden uitgewerkt. Dit wordt in de Kadernota 2028 gedaan. Het restant van de vraag betreft een politieke afweging, dit antwoord betreft een ambtelijk antwoord.
7	Pro Westerveld	**Categorie 2 - bedrijfsvoering:** De meeste voorstellen betreft functies die worden uitgevoerd. Hoeveel FTE betreft deze bezuiniging? En welke impact heeft dit concreet op de uitvoering van de taken?	10	Voor 2027 zijn de bezuinigingen inzichtelijk gemaakt, vanaf 2028 wordt dit nader ingevuld. Dit betreft een efficiencyslag en prioritering waarbij het wel zou kunnen dat dit FTE's betreffen, maar er worden nog geen FTE's geschrapt. Taakstelling vanaf 2028 wordt nader ingevuld in de Kadernota.

8	Pro Westerveld	**Categorie 4 - overig:** Categorie 4 – overig 'Voor verdere informatie over deze posten verwijzen we naar de programma's binnen de begroting. Hier worden de mutaties verder toegelicht.' Wij hebben gecontroleerd of op de punten 1, 2, 3, 6, 11 en 13 er een verdere toelichting staat in de programma's. Wij konden geen verdere toelichting lezen. Graag een inhoudelijke toelichting op deze punten, en op de resterende punten 'overig' wanneer deze niet in de programma's zijn toegelicht.	11	1. Eikenprocessierups: Deze mutaties gaan over meerdere programma's (5 en 7). Zie het antwoord op vraag 79 voor de toelichting op de consequentie van deze taakstelling. 2. Lidmaatschappen en abonnementen: Ook deze mutatie gaat over meerdere programma's. Het betreffen de lidmaatschappen van verschillende apps en lidmaatschappen die we gaan opzeggen. 3. Wegbeheer: De begroting voor wegen is aangepast op basis van het vastgestelde wegenbeheerplan. Daarmee is een budget vrij te komen vallen dat wordt afgeraamd. 6. Werelderfgoed: Dit betreft het budget voor de CEPRO-leerstoel die in 2025 is opgeheven. Daarmee is dit budget structureel afgeraamd. 11. Budget elektra: Zie antwoord op vraag 2 voor de methodiek. De budgetten van elektra lopen door verschillende programma's heen waardoor deze niet specifiek in 1 programma uitgelicht wordt. 13. Leerlingenvervoer: Voor leerlingenvervoer stond er € 20.000 te veel in de begroting, dit budget wordt afgeraamd. Dit heeft geen effect op de uitvoering.
9	Pro Westerveld	**Categorie 4 - overig:** Onder 4. project Hesselte staat een bezuinigingsbedrag. Die verschilt van de bedragen genoemd op pagina 38. Kan het verschil geduid worden?	11 en 38	Het betreft geen bezuiniging maar een bijstelling van zowel de inkomsten als de uitgaven voor Hesselte, met een positief effect op de exploitatie van € 158.000 in 2027 (zie pagina 38), dit omdat voor Hesselte enkel een aantal uitgaven waren begroot en met ingang van de begroting 2027 zijn ook de inkomsten begroot. Op pagina 11 is per abuis de indexatie/bijstelling van het budget Over Entinghe van het bedrag Hesselte afgehaald waardoor er een verschil ontstaat tussen pagina 11 en 38.
10	Pro Westerveld	**Indexatie stelpost:** Stelpost Hoe zijn de bedragen aanvullende bezuinigingsopgaven (2027: 250k, 2028-2030: 500k) tot stand gekomen? Dit gezien optellen van 'Saldo bezuiningsopgave meicirculaire 2026 (voordeel)' en 'Saldo stelpost indexatie (nadeel)' op pagina's 13 en 14 niet tot deze bedragen optellen. De begroting dient onzes inziens hierin duidelijk te zijn.	14	College heeft keuze gemaakt om een taakstelling op te nemen die zorgt dat de saldo's van de begroting ruim positief zijn, met een eventuele negatieve septembercirculaire in het achterhoofd.
11	Pro Westerveld	**Stelpost nieuw beleid:** Welke concrete initiatieven voor nieuw beleid komen hiermee te vervallen?	15	Er zijn geen intiatieven die door de raad zijn vastgesteld waar de stelpost nieuw beleid als dekking voor wordt gebruikt die komen te vervallen. Er is nu weinig geld over voor nieuwe initiatieven die aansluiten bij de onderwerpen waar deze stelpost voor bedoeld is.
12	Pro Westerveld	**Gemeentelijke belastingen:** De toeristenbelasting blijft ongewijzigd: •Wat is de argumentatie om de toeristenbelasting gelijk te houden? •Welke effecten heeft een verhoging maatschappelijk gezien voor Westerveld ? •Op welke wijze wil het college ook de toeristen die Westerveld bezoeken, op gelijkwaardige wijze laten bijdragen aan het invullen van de taakstelling die Westerveld heeft?	18	In de Kadernota 2027 is besloten door de raad om de toeristenbelasting in 2027 gelijk te houden, in de Begroting 2027 is hier uitvoering aan gegeven. Het restant van de vraag betreft een politieke vraag, dit betreft een ambtelijk antwoord.
13	Pro Westerveld	Actie 0.1.1 Gebieds- en dorpsagenda's. Wat is de bedoeling hiervan? Er zijn toch dorpsvisies gemaakt, door inwoners? En zijn hier kosten aan verbonden?	21	Het idee is om projecten voortaan integraal aan te vliegen, in plaats van dat er meerdere projecten spelen rondom wonen, verkeer, openbare ruimte en bijvoorbeeld rondom onderwijshuisvesting. Het project in Uffelte rondom het dorpshuis, de toekomst van de school, de toekomst van de sport is een voorbeeld van deze integrale benadering. In Vledder wordt nu vanuit Sigrid Hafkenscheid ook een integrale benadering gekozen waarbij 1 projectleider het grote plaatje in de gaten houdt. Het bestaat dus nu dus uit een aantal losse pilotprojecten maar een mooie integrale aanpak is wel de ambitie.
14	Pro Westerveld	Voormalige school Darp: Voormalige school Darp: hier staat een bezuiniging voor, maar deze school is toch al verkocht? Mede omdat op pag 102 geen meerjaren onderhoud meer staat ingepland.	23 en 102	Er is niet bezuinigd op de voormalige school Darp, de kapitaallasten die bij de school stonden nog in de begroting, deze zijn afgeraamd omdat de school is verkocht.
15	Pro Westerveld	**Inleiding: De Duisenberg methode/ Zichtbare handhaving:** In de toelichting op pagina 7 wordt aangegeven dat de Duisenberg methode is toegepast op de verschillende programma's. Bij de programma's worden een aantal doelstellingen en acties genoemd. Maar een deels niet meetbaar (SMART) gemaakt. Een voorbeeld uit programma 1 actie 1.2.1. "Toezichthouders en BOA's zijn zichtbaar aanwezig in de kernen en het buitengebied" de toelichting die erbij hoort is precies hetzelfde. •Is het mogelijk om bij de actiepunten of in de toelichting dit meer smart te formuleren.? •Welke concrete, meetbare acties kunnen bij de verschillende acties worden beschreven?	7 en 26	Op dit moment is dat niet mogelijk.
16	Pro Westerveld	Actie 2.2.1.: Waar vallen de kosten van aanplanten van bomen en planten onder en wordt hier ook op bezuinigd?		Er wordt in deze begroting niet bezuinigd op het aanplanten van bomen en planten.
17	Pro Westerveld	Verhoging toeristenbelasting. Graag nadere toelichting waarom in de jaren 2027-2028 een min bedrag staat en in de jaren 2029-2030. Dit gezien het woord 'verhoging'.	39	Vanaf 2029 is er sprake van een verhoging van de toeristenbelasting. In 2027 en 2028 zijn de inkomsten van de belastingen afgerond op hele bedragen. Vandaar een een negatief bedrag. Op de tarieven in deze jaren is niks veranderd.

18	Pro Westerveld	In de tabel Financiële mutaties in dit programma staat de correctie op verzekeringen. Om welke verzekeringen gaat het? Wat is het risico voor de gemeente bij het afschalen van deze verzekeringen? Er worden verschillende bedragen genoemd op pagina 33 en 38 tav. Correctie verzekeringen	33 en 38	Het betreft geen bezuiniging, het gaat hier om een wijziging waarbij de kosten van de verzekeringen onder de juiste programma's worden gezet.
19	Pro Westerveld	In de tabel staat budget gepland voor CEPRO-leerstoel. Dat project is in 2025 afgesloten, waarom dan hiervoor nog geld beschikbaar stellen of bezuinigen?	48	De CEPRO-leerstoel is inderdaad afgesloten, hier stond echter nog budget voor in de begroting, het betreft dus het aframen van het budget wat beschikbaar was voor de CEPRO-leerstoel.
20	Pro Westerveld	Eerste alinea staat dat Welzijn Mensen Werk geen subsidie meer nodig heeft voor het beheer en eigendom van dorpshuizen. Waar staat in de begroting de opplus voor de gemeente, van deze actie?	50	Dit zit verwerkt in de stelpost nieuw beleid. In de visie vastgoed is een besluit genomen om een bedrag op te nemen voor dorpshuizen, de dekking is de stelpost nieuw beleid.
21	Pro Westerveld	Extra kosten op te richten GR Jeugd. Er is aangegeven door de kwartiermaker dat alleen de opstart meer zal gaan kosten, maar dat het daarna zal afnemen naar het bedrag van de werkelijke kosten. Waarom wordt er als indexatie post dan 133.000 aangegeven over alle jaren	56	Dit betreft de gemeentelijke bijdrage. Constante prijzen raming is gehanteerd in 2027 en structureel verwerkt. In de Kadernota 2028 wordt het bijgestelde budget zichtbaar. Op basis van wat er nu bekend is.
22	Pro Westerveld	'Bijstellen budgetten duurzaamheid'. Graag een toelichting op de bedragen 149k (2027) en 535k (2028).	60	In 2027 wordt er € 149.000 onttrokken aan de reserve Westerveld Verduurzaamd ter dekking van de lasten. Dit is ter aanvulling op de nog beschikbare gelden uit de Specifieke Uitkering (Spuk) CDOKE middelen uit 2025 (deze dienen uiterlijk 31-12-2027 volledig benut te zijn). In 2028 wordt er € 535.000 ontrokken uit de reserve Westerveld Verduurzaamd.
23	Pro Westerveld	Aanvullende bezuiniging duurzaamheidsbeleid. Wat wordt er door deze bezuiniging niet meer gedaan?	61	De taakstelling van € 100.000 op duurzaamheid is voor 2027 financieel inpasbaar. Op dit moment is de pijn daarvan nog niet direct voelbaar, omdat middelen uit 2025 nog worden besteed, terwijl voor 2026 alweer nieuwe middelen beschikbaar zijn. Voor de langere termijn is het sterk afhankelijk van de gelden uit het Rijk en de prioritering die daarop is afgestemd.
24	Pro Westerveld	Uit welk jaar komt het huidige 'licht en duisternisplan'?	94	2016 - dit jaar komt er nog een nieuw beleidsplan.
25	Pro Westerveld	Paragraaf F: de reden dat verbonden partijen geen cijfers kunnen aanleveren is begrijpelijk, maar zou de opbrengst of kosten van bv. 2025 wel gedeeld worden? Zodat er in ieder geval een inschatting gemaakt kan worden? Want een lege tabel zoals Eems Dollard Regio Vitens is niet leesbaar.	vanaf 120	Over de werkelijke cijfers van de verbonden partijen wordt in de jaarstukken verder ingegaan. De werkelijke cijfers van de verbonden partijen staan in de Jaarstukken 2025, mits deze (tijdig) worden aangeleverd door de verbonden partijen.
26	Pro Westerveld	**Paragraaf A Lokale heffingen** De Onroerende zaakbelasting versus stijgt met ongeveer 10%, de toeristenbelasting blijft gelijk. •Waarom is er niet gekozen om ook deze belasting recht evenredig te verhogen met circa 10%?	74-76	Dit betreft een politieke vraag.
27	Pro Westerveld	**Paragraaf B weerstandsvermogen en risicobeheersing** **6. Kosten vervanging wegens ziekteverzuim** Gemiddeld ziekteverzuim bij gemeenten in de Arbeidsmarktregio Drenthe en bij gemeenten in klassen <20.000 en >20.000-50.000< k bewoners is circa 5-6% verzuim. Jaarlijks is er steeds een overschrijding die incidenteel wordt opgevangen. De kans op overschrijding is dit jaar naar boven bijgesteld naar 80% Op welke wijze is dit percentage tot stand gekomen en waarop is dat gebaseerd? Wat zijn de gevolgen op het weerstandsvermogen wanneer het gemiddelde verzuimpercentage van Westerveld van de afgelopen jaren structureel wordt genomen?		De percentages voor kans en impact in de paragraaf weerstandsvermogen zijn gebaseerd op een inschatting van het risico. Deze inschatting is gebaseerd op ontwikkelingen en cijfers in de gemeente. De exacte hoogtes van kans en impact zijn gevoelsmatig en niet direct cijfermatig onderbouwd, want we weten immers niet hoe het daadwerkelijk gaat uitpakken. Als we een structureel bedrag opnemen dat gekoppeld is aan het gemiddelde ziekteverzuim dan betekent dat dat we financieel meer ruimte zullen hebben om ziektevervanging te bekostigen. Dan wordt het risico kleiner en zal dit positief uitpakken voor het weerstandsvermogen.
28	Pro Westerveld	In de Toelichting incidentele baten worden wel drie posten genoemd voor Maatschappelijk Welzijn Breed, maar niet de kosten voor de overgang van de beheersvorm van dorpshuizen van WMW naar de gemeente, waar worden die wel genoemd?		Bedrag is structureel dus komt niet terug in incidentele baten en lasten, de dekking zit stelpost nieuw beleid.
29	Pro Westerveld	Taalschool wordt alleen in 2027 nog betaald, is hierna een andere geldelijke regeling of komen er geen statuskinderen meer naar Westerveld?	152	Dit gaat om de implementatiekosten en niet om de structurele bijdrage. Echter worden er op dit moment door de 5 gemeenten onderling i.s.m. het schoolbestuur gesprekken gevoerd over verlenging huurovereenkomst pand en verdeelsleutel kosten omdat het leerlingaantal daalt maar het wel wenselijk is (ontlasting reguliere scholen) om de voorziening aan te houden.
30	Pro Westerveld	CDOK-middelen. Op deze pagina staat het bedrag van 788k genoemd. Op Pagina 60 792k. Hoe verhouden deze bedragen zich tot elkaar	153/60	De 788k is de decentralisatie-uitkering uit 2026 en 792K is de uikering in 2027.
31	VVD	Kan het college de opbouw van de taakstelling van € 50.000 per jaar vanaf 2028 specificeren in de verschillende programma's? Waarom is dit niet opgenomen in elk van de programma's?		De taakstellingen die zijn ingeboekt vanaf het jaar 2028 moeten nog nader worden uitgewerkt. Dit wordt in de Kadernota 2028 gedaan.
32	VVD	Welke budgetten, activiteiten en formatie zijn betrokken bij de geraamde besparing op programma 0?		De taakstellingen die zijn ingeboekt vanaf het jaar 2028 moeten nog nader worden uitgewerkt. Dit wordt in de Kadernota 2028 gedaan.
33	VVD	Kan het college de correctie verzekeringen van € 83.000 per jaar nader toelichten?		De budgetten van de verzekeringen zijn naast de werkelijke uitgaven van verzekeringen gelegd. Hieruit is gebleken dat er teveel in de begroting aan budget was en is het budget afgeraamd. Er zijn geen verzekeringen opgezegd.

34	VVD	Welke planning, kosten en dekking gelden voor de herijking van de visie op dienstverlening?		De dekking van de kosten voor het herijken van de visie dienstverlening valt binnen de bestaande budgetten. De planning is dat de herijking in 2027 plaatsvindt.
35	VVD	Welke concrete indicatoren worden gebruikt om de voortgang van de gebieds- en dorpsagenda's te meten?		Wij zijn binnen de gemeente momenteel aan de slag met het ontwikkelen van een vernieuwde monitor voor het sociaal domein. Hoewel we al beschikken over indicatoren voor brede maatschappelijke trends, willen we nu nadrukkelijk de vertaalslag maken naar het in kaart brengen van lokale effecten. Het doel is om inzichtelijk te maken welk verschil onze inzet in het sociaal domein maakt voor onze inwoners en hoe dit bijdraagt aan de belangrijke maatschappelijke opgaven binnen het sociaal domein.
36	VVD	Welke voorbereidingskosten voor de nieuwe brandweerkazerne in Vledder zijn in 2027 geraamd en onder welk taakveld zijn deze opgenomen?		Het vastgestelde krediet van de brandweerkazerne Vledder van € 1.500.000 is meegenomen is beschikbaar in 2026. Bij de jaarrekening 2026 wordt gekeken of het krediet overgeheveld dient te worden naar 2026. De voorbereidingskosten zijn onderdeel hiervan.
37	VVD	Welke financiële verplichtingen worden in 2027 aangegaan voor de brandweerkazerne en wanneer wordt hiervoor een investeringsvoorstel aan de raad voorgelegd?		Wanneer er meer bekend is over de locatie van de kazerne en planvorming zal het college met een voorstel komen. De vastgestelde kredieten zijn meegenomen in de Begroting 2027.
38	VVD	Hoeveel boa-capaciteit is in 2027 beschikbaar, uitgedrukt in fte en inzetbare uren?		In 2027 zijn er 2 FTE boa's beschikbaar.
39	VVD	Welke meetbare resultaten zijn gekoppeld aan de doelstelling om boa's zichtbaarder aanwezig te laten zijn?		Hier zijn in de Begroting 2027 geen concrete meetbare doelstellingen voor opgenomen.
40	VVD	Wat zijn de risico's bij het verlagen van het opleidingsbudget integrale veiligheid met €6000		Het opleidingsbudget van integrale veiligheid wordt niet gebruikt. Hiervoor is de algemene post voor opleidingsgeld. Er zijn dus geen risico's aan verbonden.
41	VVD	Op welke onderdelen en inspectiefrequenties wordt bespaard met de verlaging van het budget voor wegeninspecties?		Dit betreft de bijstelling van het vernieuwde en vastgestelde wegenonderhoudsplan, er wordt dus niet minder onderhoud gepleegd maar een bijstelling naar het actuele wegenonderhoudsplan.
42	VVD	Welke wegen of wegcategorieën komen in aanmerking voor aangepast, afgezwakt of uitgesteld onderhoud?		Dit wordt bepaald met de maatregeltoets. Afhankelijk van toekomstige projecten, koppelkansen en ondergrondse infrastructuur kunnen onderhoudswerkzaamheden worden verschoven. Daarbij wordt ook gekeken naar de gebruikers van de weg. Wanneer een weg voornamelijk door agrariërs wordt gebruikt, terwijl een ander wegvak bijvoorbeeld een toeristische of ontsluitende functie heeft, kan ervoor worden gekozen het onderhoud anders te plannen. De verkeersveiligheid staat hierbij altijd voorop.
43	VVD	Kan het college per investering in wegen en bruggen aangeven of sprake is van vervanging, reconstructie of levensduurverlengend onderhoud?		Dit komt naar voren uit de inspectie. Hierin worden zowel de verwachte levensduur als de actuele technische staat van de weg of het kunstwerk vastgelegd. Op basis van deze gegevens wordt bepaald welke onderhoudsmaatregel nodig is of dat vervanging noodzakelijk is.
44	VVD	Hoe is de geraamde opbrengst van € 113.000 per jaar uit kabels en leidingen berekend?		Dit is berekend op basis van inschattingen van de verwachte aanvragen van nutsbedrijven en telecombedrijven en de prijzen die we hanteren en zijn vastgelegd in de Verordening Kabels en Leidingen.
45	VVD	Welke planning en financiële dekking gelden voor het Commissaris Kramerpad en het Anserpad?		De dekking vanuit de gemeente wordt bepaald op basis van de weginspecties en het vastgestelde wegenbeleidsplan. Deze vormen de basis voor het bepalen van de onderhoudsbehoefte, prioriteiten en de beschikbare middelen voor het beheer en onderhoud van de wegen
46	VVD	Is er een vastgesteld kader waarin is bepaald welke gazons worden omgevormd tot bloemrijke grasvelden en, zo ja, welke gazons betreft dit?		Per dorp wordt gekeken waar mogelijkheden liggen. We vragen ons af waarom een gazon gemaaid moet worden. Uiteraad worden speellocaties, voetbalvelden en zichtlocaties gemaaid. Daar waar het kan vormen we gazon om naar bloemrijk grasveld. Hierdoor vergroten we de biodiversiteit, verminderen we bodemverdichting, zorgen we voor een betere waterhuishouding, stoten we minder CO2 uit, inzet van schaars personeel is anders inzetbaar. Wanneer we naar afgelopen zomer kijken zien we dat inensief gazon geel en dor was terwijl bloemrijk grasveld volop leven vertoonde. Volgend jaar voeren we de maatregeltoets uit in Diever waar we nog gazons kunnen omvormen. Dan hebben we ook we de grootste omvormingen gedaan.

47	VVD	Hoe zijn de geraamde opbrengsten van de toeristenbelasting en forensenbelasting berekend, inclusief aantallen belastingobjecten en overnachtingen?		De opbrengst toeristenbelasting is een inschatting van het aantal overnachtingen voor het jaar 2027 gebaseerd op de overnachtingen in 2025. De laatste jaren zien we een stijgende tendens in het aantal overnachtingen voor de toeristenbelasting. Dit is meengenomen in de raming voor 2027. De forensenbelasting is sinds 2026 gebaseerd op het type object. Deze objecttype indeling hebben wij gemaakt op basis van de ons bekend zijnde gegevens van deze objecten. De geraamde opbrengst forensenbelasting 2027 is vervolgens gebaseerd op deze objecttype-indeling. Namelijk door het aantal van elk objecttype te vermenigvuldigen tegen het daarvoor voorgestelde tarief van 2027.
48	VVD	Kan het college verklaren waarom de toeristenbelasting in 2027 € 32.000 lager wordt geraamd dan in 2026?		Zie het antwoord bij vraag 12 en 17.
49	VVD	Welke personele en financiële capaciteit blijft beschikbaar voor Vitale Vakantieparken na de bezuiniging van € 51.000 per jaar?		Er is geen explicitiete formatie voor Vitale Vakantieparken. De handhaving wordt door de vaste FTE's (toezichthouders en BOA's) gedaan. Administratieve ondersteuning wordt afgebouwd, handhaving dient door reguliere capaciteit (handhaving en BOA's) gedaan te worden.
50	VVD	Welke financiële mutaties liggen ten grondslag aan de afroming van project Hesselte?		Zie het antwoord op vraag 9 m.b.t. Hesselte. Het betreft geen bezuiniging maar een bijstelling van zowel de inkomsten als de uitgaven voor Hesselte, met een positief effect op de exploitatie.
51	VVD	Welke evaluatiecriteria worden gehanteerd voor voortzetting van deelname aan Regio Zwolle na 2028? Hoe verhoud zich dit tot het beraden op deelname aan de meerjarenagenda van de regio Zwolle		Dit dient nog nader te worden uitgewerkt en de raad wordt hier tijdig over geïnformeerd.
52	VVD	Evalueren en vereenvoudigen uitvoeringsregels evenementenbeleid, op welke wijze wordt dit gerealiseerd, en wat betekend dit voor expertise en budget?		De evaluatie wordt in 2027 aan de raad aangeboden. Hierin worden de budgettere kaders en afwegingen meegenomen.
53	VVD	Waarop is de bezuiniging van €77K voor gas en electra gebaseerd?		Zie het antwoord van vraag 2.
54	VVD	Welke projecten uit het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs zijn financieel verwerkt in 2027–2030 en welke projecten nog niet?		Op dit moment zijn de Vuursteen in Wapserveen, de Oosterveldschool in Uffelte en CBS de Bron in Nijensleek financieel verwerkt.. De scholen uit het IHP zijn t/m 2030 opgenomen in de begroting. Jaarlijks worden de nieuwe scholen toegevoegd aan het nieuwe jaar die beschikbaar komt in de meerjarenraming. De meerjarenplanning is bekend bij de raad, zie voorstel IHP.
55	VVD	Hoe zijn de kapitaallasten van € 64.000 in 2029 en € 231.000 in 2030 berekend?		Zie hierboven, de kapitaallasten zijn berekend op basis van onze financiële verordening.
56	VVD	Welke kosten en personele inzet zijn geraamd voor de projectleider Integraal Huisvestingsplan Onderwijs?		Dit betreft 1 fte en de kosten hiervoor zijn ongeveer € 110.000 echter heeft deze medewerker meerdere projecten onder zich, waardoor de kosten niet volledig toe te wijzen zijn aan het IHP.
57	VVD	Hoe is de besparing van € 20.000 per jaar op leerlingenvervoer berekend?		Het budget voor leerlingenvervoer stond voor € 20.000 te veel in de begroting, dit budget werd niet gebruikt. Het betreft dus een aframing van het budget zonder directe gevolgen.
58	VVD	Welke concrete maatregel of wijziging in de uitvoering ligt ten grondslag aan de bezuiniging op het leerlingenvervoer		Zie antwoord hierboven.
59	VVD	Wat is de verklaring voor het absolute verzuim van 26,6 per 1.000 leerlingen in 2025, en welke definitie en brongegevens liggen hieraan ten grondslag?		Dit betreffen de indicatoren waarstaatjegemeente.nl. De brongegevens die hieraan ter grondslag liggen zijn niet bekend. De verklaring voor het absoluut verzuim is dat er veel scholen vol zitten. Een enkeling is op dit moment strafrechtelijk geworden. Het merendeel zijn nieuwkomers/vluchtelingen, uit bijvoorbeeld Oekraïne of Syrië. Het merendeel is Oekraïns. De taalscholen zitten vol, wat maakt dat de kinderen thuis zitten.
60	VVD	Welke streefwaarden hanteert het college voor absoluut en relatief verzuim in 2027?		We streven naar een zo laag mogelijk verzuim, maar hier zijn geen waarden aan gehangen.
61	VVD	Hoe is de incidentele exploitatiebijdrage van € 80.000 aan zwembad De Kerkvlekken berekend? Wat is de reden dat de raad hier niet voortijdig over geïnformeerd is		Het betreft een eerste inschatting op basis van de gesprekken die met de Kerkvlekken zijn gevoerd.
62	VVD	Welke structurele subsidie ontvangt zwembad De Kerkvlekken naast deze incidentele bijdrage?		De structurele subsidie als exploitatiebijdrage die de Kerkvlekken krijgt is ongeveer € 110.000.
63	VVD	Kan het college de financiële planning voor de Visie Vledder en de multifunctionele accommodatie per jaar toelichten?		Er is een investeringskrediet beschikbaar gesteld van € 11.020.000. In de begroting is nu rekening gehouden met een opleverdatum in 2029, waardoor de kapitaallasten met ingang van 2030 starten.
64	VVD	Welke subsidies vallen onder de taakstelling van € 140.000 vanaf 2029?		Hier zijn nog geen specifieke subsidies onder gehangen. Dit wordt in de komende jaren nader bepaald.

65	VVD	Welke kosten, dekking en planning gelden voor de uitvoering van het speelbeleid en de investering van € 750.000 in 2027?		Momenteel zijn we bezig met de aanbesteding van leveren speeltoestellen. Gunning zal in februari 2027 zijn. Voorjaar 2027 gaan we middels burgerparticipatie bepalen welke speeltoestellen waar komen te staan. De stem van Westerveld zijn we achther de schermen aan het vinrichten daarvoor. Voortstel is conform bijgaand uitvoeringsplan te werken.
66	VVD	Kan het college de indexatie van € 1,6 miljoen voor Jeugd en Wmo uitsplitsen naar taakveld, prijsindex en volumeontwikkeling?		Dit betreft 3% volumegroei, 3,5% prijsontwikkeling. Daarnaast hebben we een extra bedrag opgenomen voor huishoudelijke hulp in verband met de lopende aanbesteding.
67	VVD	Welke aantallen cliënten en trajecten liggen ten grondslag aan de ramingen voor Jeugd en Wmo?		Bij het bepalen van bovenstaande percentages voor volumestijging is gekeken naar de verwachte stijging van de aantallen.
68	VVD	Welke baten en lasten zijn opgenomen voor Stevige Lokale Teams en Zorgzame Gemeenschappen?		Dit is onderdeel van de budgetten van Jeugd, Stevige Lokale Teams is onderdeel van Hervormingsagenda Jeugd. Voor Zorgzame Gemeenschappen kunnen we een subsidieaanvraag doen bij Interreg. Zodra hier duidelijkheid over is zal de raad geïnformeerd worden middels de P&C cyclus.
69	VVD	Kan het college de daling van de lasten voor Samenkracht en burgerparticipatie van € 6,288 miljoen in 2027 naar € 5,126 miljoen in 2030 verklaren?		Dit komt omdat een bedrag van bijna € 1.000.000 van jeugdhulp onder taakveld 6.1 stond verantwoord, echter is dit niet het juiste taakveld. Deze is in de Begroting 2027 onder het juiste taakveld verantwoord.
70	VVD	Welke bedragen worden in 2027 en 2028 onttrokken aan de reserve Maatschappelijk Welzijn Breed voor dorpshuizen en projectleiding?		Dit is zichtbaar op pagina 151. Voor projectleider dorpshuizen wordt er in 2027 en 2028 € 100.000 uit de reserve Maatschappelijk Welzijn Breed onttrokken.
71	VVD	Waarop is de geraamde afname van de lasten voor WSW en beschut werk in de meerjarenbegroting gebaseerd?		Deze bijdrage is gebaseerd op de participatieraming in de algemene uitkering. Deze raming bevat een jaarlijkse bezuiniging in verband met het teruglopen van de doelgroep, het aantal WSW'ers daalt en het budget naar de toekomst toe wordt daardoor lager.
72	VVD	Op welke wijze worden de hechte wijkverbanden in westerveld gevormd en hoe wordt dit verbonden aan zorgzame gemeenschappen, DOS en Interreg en hoe verhoudt zich dit ten opzichte van de RESV afspraken?		Hechte wijkverbanden zijn lokale samenwerkingen tussen professionals en organisaties, zoals zorg- en welzijnspartijen. De gemeente vervult daarbij een aanjagende en verbindende rol. Deze ontwikkeling sluit aan bij verschillende landelijke, regionale en lokale opgaven, waaronder het DOS, zorgzame gemeenschappen, Interreg en het Regionaal Eerstelijns Samenwerkingsverband (RESV). Gezamenlijk zetten deze initiatieven in op zorg en ondersteuning dichtbij inwoners, sterkere samenwerking tussen professionals en het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners en gemeenschappen. Hechte wijkverbanden staan dus niet op zichzelf, maar sluiten aan bij de gezamenlijke beweging naar gebiedsgericht werken met stevige lokale teams.
73	VVD	Welke effect heeft de bezuiniging van €18000 op het lidmaatschap van de regiocampus en €12000 op lidmaatschap aan de Valtesapp?		De expertise van de Regiocampus is in de afgelopen paar jaar minimaal door ons ingezet. De meerwaarde is daardoor op dit moment laag. In de Valtes-app staat veel landelijke informatie, de lokale info moet actief door alle (vrijwilligers)organisaties aangeleverd worden. Dit gebeurt maar zeer beperkt. Daardoor is het niet volledig en niet up to date. Inwoners worden er dan niet goed mee geholpen. Daarnaast kan de leverancier geen inzicht geven in gebruikerstevredenheid.
74	VVD	Kan het college de ontvangst, storting en onttrekking van de CDOKE-middelen per jaar volledig uitsplitsen?		De CDOKE middelen zijn t/m 2027 toegekend. In de Begroting 2027 is een voorstel gedaan hoe deze worden ingezet met de gedachte dat de nieuwe reserve Westerveld Verduurzaamd gebruikt kan worden ter dekking van de gemaakte kosten. Dit wordt jaarlijks bij de jaarrekening in beeld gebracht op basis van de werkelijke kosten. De storting in 2027 in de bestemmingsreserve Westerveld Verduurzaamd is € 788.000 en vervolgens wordt er € 149.000 onttrokken aan de reserve in 2027 ter dekking van de lasten. In 2028 wordt er € 535.000 ontrokken uit de reserve Westerveld Verduurzaamd.
75	VVD	Welke activiteiten worden verminderd of geschrapt door de bezuiniging van € 100.000 per jaar op duurzaamheidsbeleid?		De taakstelling van € 100.000 op duurzaamheid is voor 2027 financieel inpasbaar. Op dit moment is de pijn daarvan nog niet direct voelbaar, omdat middelen uit 2025 nog worden besteed, terwijl voor 2026 alweer nieuwe middelen beschikbaar zijn. Voor de langere termijn is het sterk afhankelijk van de gelden uit het Rijk en de prioritering die daarop is afgestemd.
76	VVD	Hoe zijn de baten en lasten van afval voor 2027 opgebouwd en waarom verschillen de bedragen tussen de programmaoverzichten en de paragraaf lokale heffingen?		Dit komt omdat in de berekening van kostendekkendheid ook lasten vanuit andere taakvelden zitten. Daarnaast zijn de bedragen in de programma's gesaldeerd.

77	VVD	Waarom daalt het dekkingspercentage van de afvalstoffenheffing vóór inzet van de egalisatievoorziening naar 89,8%?		Er staan foutieve percentages en bedragen in het overzicht voor zowel 2026 als 2027. Het percentage voor 2026 is 89,8% en voor 2027 93,3%. Per saldo zijn de baten meer gestegen dan de lasten waardoor het dekkingspercentage is gestegen. Dit wordt aangepast in de vast te stellen versie van de begroting.
78	VVD	Hoe ontwikkelt de egalisatievoorziening afval zich bij ongewijzigde tarieven tot en met 2030?		Jaarlijks bij het opstellen van de begroting wordt de afvalbegroting geactualiseerd. De egalisatievoorziening heeft als functie om de kosten en baten te dempen. Het is aannemelijk dat er in de komende jaren een beroep wordt gedaan op de voorziening om de tarieven te kunnen beperken. Op pagina 160 is een begrote doorkijk gemaakt tot 2030 hoe de tariefegalisatie voorziening afval er de komende jaren uitziet.
79	VVD	Welke uitgaven vervallen door de verlaging van het budget voor de eikenprocessierups?		Door de verlaging van het budget is er voor een gemiddelde uitbraak van de eikenprocessierups genoeg budget beschikbaar. Mocht er een extreme uitbraak zijn dan wordt het budget in de Buraps incidenteel bijgesteld.
80	VVD	Kan het college de verschillen in de kostendekkendheidsberekening van de rioolheffing tussen 2026 en 2027 toelichten?		Afgelopen jaar is geconstateerd dat er werd afgeschreven op investeringen van riolering wat niet conform het BBV is. Dit is in de jaarstukken 2025 gecommuniceerd en gerectificeerd. Dit heeft ook een effect op de kostendekkendheidberekening. Hierdoor zijn, in lijn met het BBV, bij de kostendekkendheidberekening van 2027 de afschrijvingslasten buiten beschouwing gelaten, terwijl deze in de berekening van 2026 wel meegenomen zijn. Dit verklaard het verschil in de berekening van de netto kosten taakvelden.
81	VVD	Evenwicht tussen nationale parken en tussenliggend gebied. Omschrijving: Voortzetten huidige acties. Welke acties betreft dit		De gemeente Westerveld investeert in de toegankelijkheid van de Nationale Parken en het Holtingerveld vanuit het uitvoeringsprogramma R&T, waarin een specifieke lijn Natuur zit. Dit hoeft niet specifiek de NP's te zijn, maar kan ook inrichting van een nieuw gebied zijn zoals bijvoorbeeld Vledder Aa of een natuurspeelbos in Diever. Ons doel is om de recreatieve voorzieningen in de NP's kwalitatief en kwantitatief op niveau te houden, waar mogelijk een stille kern komt (bijv. Oude Willem), worden fietspaden verplaatst (niet verwijderd). Hiertoe zetten wij ons bestuurlijk en ambtelijk in via het orgaan NP Drents Friese Grensstreek en onderhouden we continue goede 1 op 1 relaties met de terreinbeherende organisaties, de provincie Drenthe en het recreatieschap.
82	VVD	Kan het college de taakstelling van € 100.000 per jaar vanaf 2028 specificeren?		De taakstellingen die zijn ingeboekt vanaf het jaar 2028 moeten nog nader worden uitgewerkt. Dit wordt in de Kadernota 2028 gedaan.
83	VVD	Hoe is de incidentele personele inzet van € 450.000 voor de Omgevingswet opgebouwd?		Deze inzet is gebaseerd op de verwachte inzet die op de Omgevingwet wordt geleverd. Aan de hand van de werkelijke kosten zullen we bij de jaarrekening een onttrekking doen aan de reserve Omgevingswet.
84	VVD	Welke formatie en externe inhuur zijn in 2027 beschikbaar voor woningbouw, vergunningverlening en het Omgevingsplan?		Het gaat om ongeveer 11 fte aan structurele formatie welke zich bezighouden met de werkzaamheden (woningbouw, vergunningverlening en omgevingsplan). Daarnaast is de verwachting dat er nog ongeveer voor 4 fte ingehuurd zal worden.
85	VVD	Welke financiële gevolgen heeft het bezwaar tegen de ontwikkeling aan de W. Dassenstraat in Wapserveen bij vertraging van één of twee jaar?		Voor de kavelprijzen geen financiële gevolgen voor kopers, afgesproken kavelprijzen liggen 'vast' (grondprijzenbrief 2025). Fase bouwrijp maken vindt in 2026 plaats. Vertraging 1 à 2 jaar betekent uitstel van woonrijpmaken en stijging (indexering) van prijzen, inschatting € 15.000 - € 25.000. Vertraging raakt met name de CPO Wapserveen, hierdoor stijging bouwkosten t.o.v. bestaande afspraken met bouwbedrijf. Mogelijk stijging 10 – 15% bouwkosten met als gevolg wellicht financieringsproblemen en afhaken i.v.m. onzekere einddatum oplevering.
86	VVD	Welke subsidies zijn voor de W. Dassenstraat aangevraagd, voor welk bedrag en wanneer wordt besluitvorming verwacht?		Vanuit de provincie Drenthe is een subsidie ontvangen, en reeds uitgekeerd, voor de inzet personele capaciteit voor versnelling woningbouw van € 16.722,10. Bij provincie Drenthe is aanvraag gedaan voor de subsidieregeling "Knelpuntenpot Woningrealisatie". De maximale hoogte van deze subsidie is € 65.000 waarvan al € 52.000 is toegewezen. Het Rijk heeft de Realisatiestimulans geïntroduceerd. Gemeenten ontvangen een bijdrage van € 7.000 per betaalbare woning waarvan de bouw is gestart. Voor de woningbouwontwikkeling aan de W. Dassenstraat in Wapserveen betreft dit 12 woningen, wat kan resulteren in een bijdrage van € 84.000. Deze subsidie kan pas worden aangevraagd na start bouw. Deze subsidie wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Woningbouwopgaven waar de onrendabele grondexploitaties uit gedekt worden.

87	VVD	Hoe wordt de jaarlijkse investering van € 500.000 in startersleningen gefinancierd en welke revolverende ontvangsten worden verwacht?		**Financiering:** De jaarlijkse storting van € 500.000 wordt gedekt uit ons banksaldo, hierdoor ontvangen we minder rente over ons banksaldo. Echter ontvangen we ook rente over de verstrekte startersleningen en het niet gebruikte deel wat bij SVN ondergebracht is. Per saldo is dit effect op de exploitatie nihil en kan worden opgevangen binnen de bestaande begroting. **Revolverende ontvangsten:** Op basis van de € 500.000 per jaar verwachten wij in ieder geval een revolverende ontvangst van € 15.000 per jaar. In werkelijkheid zal dit bedrag hoger liggen doordat de startersleningen gemiddeld na 6 jaar volledig afgelost wordt (op basis van 6 jaar zou het revolverende bedrag ongeveer € 80.000 zijn).
88	VVD	Welke werkzaamheden vervallen door de bezuiniging van € 44.000 per jaar op topografie?		Op dit budget worden geen kosten geboekt, er zijn geen werkzaamheden die vervallen door het aframen van dit budget.
89	VVD	Welke capaciteit en middelen worden gevraagd voor het verminderen van regels voor bouwen en verbouwen in het buitengebied		Het verminderen en vereenvoudigen van regels voor bouwen en verbouwen in het buitengebied kan worden betrokken bij de verdere uitwerking van het omgevingsplan. Daarbij wordt gekeken naar de mogelijkheden binnen de geldende wettelijke kaders en de gemeentelijke beleidsruimte.
90	VVD	Kan het college de stijging van de ambtelijke formatie van 194,24 fte naar 202,47 fte uitsplitsen naar programma, functie en structureel of tijdelijk karakter?		Dit betreffen meerdere functies. De grote verschillen zitten in een projectleider IHP en maatschappelijk vastgoed (1 FTE), inkoopadviseur (0.5 FTE), formatie jeugd(2 FTE), uitbreiding formatie Beheer Buitenruimte-medewerkers (2 FTE), formatie verkeer en vervoer (1 FTE) en formatie Recreatie en Toerisme (0,75 FTe). Daarnaast betreffen het nog kleinere bijstellingen in FTE's.
91	VVD	Kan het college de stijging van de personeelskosten buitendienst met € 979.384 toelichten?		Deze tabel is foutief ingevuld waardoor de vergelijking met 2026 niet goed is te maken, er zijn functies onder personeelskosten buitendienst neergezet terwijl deze onder personeelskosten binnendienst thuishoren. Dit wordt aangepast in de versie ter vaststelling. De juiste tabel is terug te vinden in de was/wordt lijst. Hieruit blijkt dat de kosten buitendienst ten opzichte van 2026 met € 92.000 zijn gestegen.
92	VVD	Hoe is de taakstelling bedrijfsvoering van € 60.000 in 2027, € 403.000 in 2028 en € 603.000 vanaf 2029 opgebouwd?		Voor 2027 zijn de bezuinigingen inzichtelijk gemaakt, vanaf 2028 wordt dit nader ingevuld. Dit betreft een efficiencyslag en prioritering waarbij het wel zou kunnen dat dit FTE's betreffen, maar er worden nog geen FTE's geschrapt. Taakstelling vanaf 2028 wordt nader ingevuld in de Kadernota.
93	VVD	Welke vacatures, samenwerkingen, uitbestedingen en digitaliseringsmaatregelen zijn in de taakstelling verondersteld?		De taakstellingen die zijn ingeboekt vanaf het jaar 2028 moeten nog nader worden uitgewerkt. Dit wordt in de Kadernota 2028 gedaan.
94	VVD	Hoe is het ziektevervangingsbudget van € 208.450 voor 2027 berekend bij een ziekteverzuim van 7,3% in 2025?		Het ziektebudget wat jaarlijks wordt vastgesteld in de Kadernota is € 208.450. Dit is door de raad vastgesteld, het betreft het financiële kader 6 op pagina 146. Vanaf 2028 wordt invulling gegeven aan de motie om het ziektebudget te ramen op € 750.000. Er ligt dus geen berekening onder.
95	VVD	Kan het college het verschil tussen de formatie per 1.000 inwoners en de bezetting per 1.000 inwoners toelichten?		Formatie betreft het aantal FTE wat in de personeelsbegroting is opgenomen. De bezetting is de daadwerkelijke hoeveelheid medewerkers die bij Westerveld werkzaam zijn. Dit verschilt omdat inhuurpersoneel bijvoorbeeld bovenformatief kan zijn, of omdat 1 FTE door meerdere medewerkers wordt ingevuld.
96	VVD	Welke uitgaven zijn opgenomen in het incidentele ICT-budget van € 200.000 voor de informatievisie?		Het betreft uitgaven voor het realiseren van projecten uit het projectenportfolio ICT, waarmee uitvoering wordt gegeven aan de informatievisie. Het gaat onder andere om initiatieven op het gebied van digitale weerbaarheid, bedrijfscontinuïteit en wettelijke verplichtingen, inzet van AI, het noodzakelijk verbeteren van de digitale vaardigheden in de organisatie en vervanging van applicaties.
97	VVD	Op welke gegevens, ervaringscijfers of methodiek is de kans van 25% op cybercriminaliteit gebaseerd?		De percentages voor kans en impact in de paragraaf weerstandsvermogen zijn gebaseerd op een inschatting van het risico. Deze inschatting is gebaseerd op ontwikkelingen en cijfers in de gemeente. De exacte hoogtes van kans en impact zijn gevoelsmatig en niet direct cijfermatig onderbouwd, want we weten immers niet hoe het daadwerkelijk gaat uitpakken.

98	VVD	Kan het college het verschil toelichten tussen het begrotingssaldo in het algemeen perspectief en het resultaat in de financiële begroting?		Dit betreft afronding, in het algemeen perspectief zijn afgeronde bedragen gebruikt terwijl het resultaat in de financiële begroting tot 2 cijfers achter de komma is opgebouwd. Dit zorgt voor een afrondingsverschil van € 1.000.
99	VVD	Kan het college het structurele begrotingssaldo voor 2027–2030 reconstrueren vanaf het saldo van baten en lasten?		Het structurele begrotingssaldo is het begrotingssaldo exclusief de incidentele baten en lasten. Op pagina 154 en 155 is uitgesplitst hoe het structurele begrotingssaldo is berekend.
100	VVD	Welke onttrekkingen aan de algemene reserve zijn in 2027 en 2028 opgenomen en onder welke begrotingsonderdelen zijn deze verwerkt?		In 2027 wordt € 500.000 onttrokken aan de algemene reserve en in 2028 € 250.000. Deze bedragen zijn niet separaat terug te zien in de programmaonderdelen. In de staat van reservese op pagina 159 inclusief de mutaties algemene reserve vanuit de begroting 2026 die niet meer in de begroting 2027 zijn toegelicht.
101	VVD	Kan het college aangeven welke taakstellingen in 2028–2030 nog niet concreet zijn ingevuld?		Vanaf 2028 worden alle taakstellingen die vanaf 2028 zijn verwerkt in de begroting nader worden uitgewerkt.
102	VVD	Hoe is de OZB-opbrengststijging van € 508.000 opgebouwd uit areaalontwikkeling, WOZ-waardeontwikkeling, inflatie en beleidsmatige verhoging?		De opbrengststijging is het gevolg van inflatie en beleidsmatige verhoging.
103	VVD	Waarom wijkt de netto schuldquote van 12,7% in de tabel af van de 16,3% die in de toelichting voor eind 2027 wordt genoemd?		Deze toelichting had moeten aansluiten met de tabel, dit is een typfout en de 12,7% is juist.
104	VVD	Waarom wordt een grondexploitatiequote van -0,5% als risicovol aangeduid, terwijl de opgenomen norm minder dan 20% als minst risicovol classificeert?		De kleur in de tabel bij het kengetal grondexploitaties had inderdaad groen moeten zijn. Onze grondpositie is niet risicovol.
105	VVD	Kan het college de tegenstrijdige toelichting op het EMU-saldo corrigeren: in de tabel zijn 2027 en 2028 negatief, terwijl de tekst de betekenis van positief en negatief omgekeerd lijkt toe te passen?		Dit klopt inderdaad, dit had andersom gemoeten.
106	VVD	Waarom wordt gesteld dat geen financieringsbehoefte is voorzien, terwijl de prognosebalans vanaf 2027 een negatief netto werkkapitaal laat zien en in 2030 € 6 miljoen aan kasgeldleningen is opgenomen?		De liquiditeitspositie van de gemeente is nog steeds goed. Daarbij gekeken naar de geplande investeringen is er in 2027 nog geen noodzaak op dit moment om op zoek te gaan naar extra financieringsmogelijkheden. Er is voor gekozen om geen financieringsbehoefte te begroten.
107	VVD	Kan het college per gemeenschappelijke regeling de bijdrage voor 2026, 2027 en de procentuele stijging verstrekken?		Stijgingen ten opzichte van de begroting 2026. Reestmond: 2% stijging Veiligheidsregio Drenthe: 12% stijging GGD/Samen Drenthe: 21% stijging Omgevingsdienst Drenthe: 9% stijging Recreatieschap Drenthe: 2% stijging Publiek vervoer: 5% stijging SSC ONS: 5% stijging Drents Archief: 0% stijging
108	VVD	Hoe is het risico van € 400.000 voor gemeenschappelijke regelingen berekend?		De percentages voor kans en impact in de paragraaf weerstandsvermogen zijn gebaseerd op een inschatting van het risico. Deze inschatting is gebaseerd op ontwikkelingen en cijfers in de gemeente. De exacte hoogtes van kans en impact zijn gevoelsmatig en niet direct cijfermatig onderbouwd, want we weten immers niet hoe het daadwerkelijk gaat uitpakken.
109	VVD	Waarom wordt in de risicoparagraaf gesproken over zeven gemeenschappelijke regelingen, terwijl in de paragraaf verbonden partijen meer regelingen worden genoemd?		Het betreffen inderdaad 9 gemeenschappelijke regelingen waar we mee samenwerken.
110	VVD	Welke actuele financiële gegevens ontbreken van de Eems Dollard Regio en welke beheersmaatregelen treft het college hiervoor?		De EDR maakt wel een begroting, echter wordt deze niet op tijd aangeleverd om in de begroting te kunnen verwerken. Dit komt omdat zij een andere cyclus hanteren dan gemeenten.
111	VVD	Kan het college het verschil toelichten tussen de bijdrage aan ONS van € 2,527 miljoen in het overheadhoofdstuk en € 2,437 miljoen in de paragraaf verbonden partijen?		Dit komt omdat niet alleen de kosten van ONS onder programma Overhead worden verantwoord, maar ook bijvoorbeeld de kosten van het Drents Archief.
112	VVD	Kan het college het verschil toelichten tussen de bijdrage aan SamenDrenthe van € 1,108 miljoen in programma 7 en € 1,362 miljoen in de paragraaf verbonden partijen?		Dit komt omdat onder programma 7 ook de kosten met betrekking tot de Rova onder de kosten van de verbonden partijen vallen. Dit is ook toegelicht in de omschrijving boven de tabel op pagina 61. Daarnaast zijn nog een deel van de kosten van Samen Drenthe binnen programma 6 verantwoord.